

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

ตามผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ คำขอประทานบัตรที่ 13/2538 ของบริษัท วานิชยิปซัม จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลเขานินพันธ์ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร (รูปที่ 1-1) ตามหนังสือที่ วว 0804/8292 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2540 ดังเอกสารแนบ 1 และกำหนดให้โครงการปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันคำขอประทานบัตรที่ 13/2538 ได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 23294/15120 ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2540 ถึงวันที่ 18 สิงหาคม 2564 มีอายุประทานบัตร 24 ปี แสดงดังเอกสารแนบ 2

ดังนั้น เจ้าของโครงการจึงได้มอบหมายให้ บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด จัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขที่เห็นชอบรายงาน

1.2 รายละเอียดของโครงการโดยสังเขป

1.2.1 รายละเอียดโครงการ

1. ชื่อโครงการ	โครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์
2. เจ้าของโครงการ	บริษัท วานิชยิปซัม จำกัด
3. สถานที่ตั้งโครงการ	ตำบลเขานินพันธ์ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
4. ขนาดพื้นที่โครงการ	มีเนื้อที่ 199-0-65 ไร่
5. โครงการได้รับอนุญาต	ประทานบัตรที่ 23294/15120 มีอายุประทานบัตร 24 ปี
ตั้งแต่ วันที่ 19 สิงหาคม 2540 ถึงวันที่ 18 สิงหาคม 2564

1.2.2 ตำแหน่งที่ตั้ง

พื้นที่ประทานบัตรที่ 23294/15120 ของบริษัท วานิชชัยชัย จำกัด ปรากฏในแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1 ต่อ 50,000 ของกรมแผนที่ทหาร ลำดับชุดที่ L7018 ระวัง 4826 II อยู่ระหว่างพิกัดฉากสากล (UTM) ระหว่างเส้นกริดตั้งที่ 542000-544000 ตะวันออก และเส้นกริดนอนที่ 947000-949000 เหนือ อยู่ในเขตการปกครองของตำบลเขานิพันธ์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แสดงดังรูปที่ 1-1

1.2.3 ลักษณะภูมิประเทศบริเวณโครงการ

ประทานบัตรที่ 23294/15120 มีพื้นที่ 199-0-65 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาที่ระดับความสูงประมาณ 40-60 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพพื้นที่ปัจจุบันถูกเปิดหน้าดินออกเพื่อการทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ หน้าเหมืองมีลักษณะเป็นชั้นบันได และขุมเหมือง

1.2.4 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

1. การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณโครงการ

พื้นที่ประทานบัตรมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบปัจจุบันมีการเปิดหน้าเหมืองอย่างต่อเนื่อง โดยภายในพื้นที่ประกอบด้วย พื้นที่ทำเหมือง พื้นที่เก็บกองเปลือกดินและเศษหิน คันทำนบและคูระบายน้ำ รวมทั้งพื้นที่บ่อดักตะกอน

2. การใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ

บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการมีการใช้ประโยชน์ที่ดินดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ประทานบัตรข้างเคียง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	พื้นที่สวนยางพารา
ทิศใต้	ติดกับ	พื้นที่สวนยางพาราและประทานบัตรข้างเคียง
ทิศตะวันตก	ติดกับ	พื้นที่สวนยางพารา

1.2.5 เส้นทางคมนาคมขนส่ง

การเดินทางเข้าสู่พื้นที่โครงการโดยทางรถยนต์จากตัวเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปตามทางหลวงหมายเลข 4009 แล้วเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 44 จากนั้นเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 41 ถึงเขตตำบลเขานิพันธ์ อำเภอเวียงสระ เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางเข้าหมู่บ้านคลองลำพลา จะถึงพื้นที่โครงการ แสดงดังรูปที่ 1-2

ตำแหน่งพื้นที่โครงการ ประทานบัตรที่ 23294/15120 ของบริษัท วานิชชัยชัย จำกัด

ทิศทางการวิจัย

รูปที่ 1-2

แสดงโครงข่ายคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ

1.2.6 กิจกรรมของโครงการ

1. แผนการทำเหมือง

การทำเหมืองแร่ดิบซั่มและแอนไฮไดรต์ของโครงการจะทำเหมืองในลักษณะชั้นบันได โดยความสูงของแต่ละชั้นประมาณ 5-6 เมตร และความกว้างประมาณ 6 เมตร และควบคุมความลาดชันรวม (Overall Slope) ไม่เกิน 45 องศา ซึ่งในขั้นตอนการผลิตแร่จะใช้เครื่องเจาะหินตะขบ ขนาดดอกเจาะ 3 นิ้ว หรือ ระเบิดด้วยแอนโฟหรือไดนาไมต์ กรณีที่มีหินก้อนโตจะทำการย่อยด้วยแจ็คแฮมเมอร์ หรือทุบด้วยระบบรอกทุบไฮดรอลิก (Hydraulic Breaker) เพื่อย่อยหินให้มีขนาดเล็กลงตามต้องการ จากนั้นจะตักใส่รถบรรทุกเพื่อนำไปทำการบดย่อยยังโรงแต่งแร่ต่อไป

2. การใช้วัตถุระเบิด

ในการผลิตแร่ดิบซั่มและแอนไฮไดรต์จะดำเนินการในลักษณะชั้นบันได (Benching Blasting) โดยใช้เครื่องเจาะหินตะขบ ขนาดดอกเจาะ 3 นิ้ว ออกแบบที่ความสูงของชั้นบันไดประมาณ 5-6 เมตร เจาะรูเอียงจากแนวตั้งประมาณ 10-15 องศา วัตถุระเบิดที่ใช้จะเป็นไดนาไมต์หรืออิมัลชัน และแอนโฟซึ่งเป็นส่วนผสมระหว่างปุ๋ยแอมโมเนียมไนเตรทกับน้ำมันดีเซลในอัตราส่วน 94:6 โดยน้ำหนัก กำหนดให้ใช้ระเบิดไม่เกิน 110 กิโลกรัม/จังหวะถ่วง ความถี่ของการระเบิด 1 ครั้ง/วัน

3. การจัดการเปลือกดินและเศษหิน

เปลือกดินและเศษหิน ส่วนใหญ่จะนำไปซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ปรับพื้นที่เป็นคันดินสำหรับปลูกต้นไม้โดยรอบพื้นที่

4. การใช้น้ำในการทำเหมือง

เนื่องจากการการทำเหมืองโดยวิธีเหมืองหาบไม่มีการใช้น้ำในการทำเหมือง การใช้น้ำเป็นเพียงเพื่อฉีดพรมป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองบริเวณพื้นที่หน้าเหมืองและเส้นทางขนส่งแร่เท่านั้น

5. มาตรการรักษาความปลอดภัยในการทำเหมือง และการส่งเสริมสวัสดิภาพคนงาน

- จัดให้มีการปฐมพยาบาลขั้นต้น และมีรถพยาบาลสำหรับนำคนเจ็บส่งแพทย์โรงพยาบาลได้ตลอดเวลา
- จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ที่พักอาศัยและส้วมที่ถูกสุขลักษณะแก่คนงานภายในเขตเหมืองแร่
- มีอุปกรณ์ป้องกันภัยที่เหมาะสม สำหรับคนงานที่ปฏิบัติงานในบริเวณที่อาจมีอันตราย เช่น หมวกนิรภัย รองเท้านิรภัย ถุงมือ เครื่องป้องกันฝุ่น อุปกรณ์ป้องกันตา อุปกรณ์ป้องกันหู เป็นต้น
- จัดให้มีการอบรมความปลอดภัยแก่คนงาน และผู้ควบคุมการดำเนินงานเป็นประจำ
- ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2513) และกฎหมายฉบับที่ 50 (พ.ศ. 2525) ว่าด้วยการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอกโดยเคร่งครัด

1.3 แผนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร

การดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร โครงการเหมืองแร่ดิบซั่มและแอนไฮไดรต์ประทานบัตรที่ 23294/15120 ของบริษัท วานิชย์ซั่ม จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลเขานิพันธ์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

1.3.1 แผนการตรวจสอบมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ทางโครงการได้มอบหมายให้ บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตรที่กำหนด ไว้ดังเอกสารแนบ 1 เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

1.3.2 แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำหรับแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหนังสือ วว 0804/8292 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2540 แสดงได้ดังตารางที่ 1-1 ทั้งนี้ผลการตรวจวัดจะเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานที่กำหนด เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ตารางที่ 1-1 แผนการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ดัชนีตรวจวัด	สถานีตรวจวัด
- คุณภาพอากาศ	- ปริมาณฝุ่นละอองในบรรยากาศ (TSP)	- ชุมชนที่อยู่ตามเส้นทางขนส่งแร่ (บ้านเขาโคก)
- คุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน	- ความเป็นกรด-ด่าง (pH) - ปริมาณตะกอนแขวนลอย (Suspended Solids) - ปริมาณตะกอนละลาย (Dissolved solids) - ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness) - ความขุ่น (Turbidity) - ซัลเฟต (Sulfate)	- บ่อกักเก็บน้ำ - ห้วยพลูเถื่อน - บ่อน้ำต้นบ้านคลองลำพลา

ที่มา : ผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ของบริษัท วานิชยิปซัม จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาน้ำพันซ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามหนังสือ วว 0804/8292 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2540

หมายเหตุ: สภาพแวดล้อมของสถานีตรวจวัด

1. **ชุมชนที่อยู่ตามเส้นทางขนส่งแร่ (บ้านเขาโคก):** ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัดเป็นบ้านราษฎรในชุมชนบ้านเขาโคก ซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่ตามเส้นทางขนส่งแร่ ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 2 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นพื้นที่พักอาศัย และเป็นพื้นที่เกษตรกรรม (สวนยางพารา, สวนปาล์ม)
2. **บ่อกักเก็บน้ำ:** เป็นบ่อรองรับน้ำที่เกิดจากการทำเหมืองและน้ำฝนอยู่ในพื้นที่โครงการไปทางทิศเหนือ ซึ่งมีความลึกของบ่อประมาณ 2-4 เมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นพื้นที่ทำเหมืองแร่ และพื้นที่เกษตรกรรม (สวนยางพารา, สวนปาล์ม)
3. **ห้วยพลูเถื่อน:** เป็นคลองสาธารณะที่ไหลผ่านพื้นที่ชุมชนบ้านควนกลาง สำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค มีความลึกประมาณ 3-5 เมตร ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 4 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงพื้นที่เกษตรกรรม (สวนยางพารา, สวนปาล์ม)
4. **บ่อน้ำต้นบ้านคลองลำพลา:** เป็นบ่อน้ำอยู่ในชุมชนบ้านคลองลำพลา สำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศใต้ ประมาณ 5 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นพื้นที่พักอาศัย และเป็นพื้นที่เกษตรกรรม (สวนยางพารา, สวนปาล์ม)